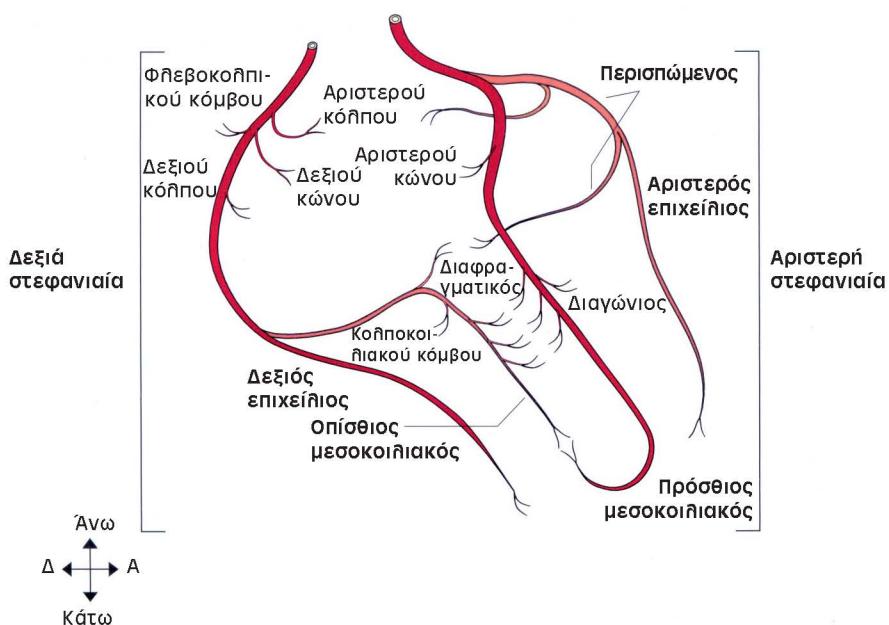

I : ΑΡΤΗΡΙΕΣ

1

Στεφανιαίες αρτηρίες	2	Kοιλιακή αορτή	30
Ανιούσα αορτή και αορτικό τόξο	4	Έξω λαγόνια αρτηρία	30
Έσω καρωτίδα αρτηρία, σπονδυλοβασικό σύστημα και κύκλος του Willis	8	Κοιλιακή αρτηρία	32
Οφθαλμική αρτηρία	10	Άνω μεσεντέρια αρτηρία	34
Έξω καρωτίδα αρτηρία	12	Κάτω μεσεντέρια αρτηρία	34
Έσω γναθιαία αρτηρία	14	Έσω λαγόνια αρτηρία	36
Μέση μηνιγγική αρτηρία	14	Μηριαία αρτηρία	36
Υποκλειδία αρτηρία	16	Ιγνυακή αρτηρία	38
Μασχαλιαία αρτηρία	20	Πρόσθια κνημιαία αρτηρία	38
Βραχιόνια αρτηρία	22	Οπίσθια κνημιαία αρτηρία	40
Κερκιδική αρτηρία	24	Περονιαία αρτηρία	42
Ολένια αρτηρία	26	Αρτηριακές αναστομώσεις περί τον ώμο	
Θωρακική αορτή	28	44	
		Αρτηριακές αναστομώσεις περί το ισχίο	
		45	

1

Στεφανιαίες αρτηρίες

ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΕΣ ΑΡΤΗΡΙΕΣ

Από: ανιούσα αορτή

Στο: μυοκάρδιο

Δεξιά στεφανιαία αρτηρία. Εκφύεται από τον δεξιό αορτικό κόλπο*. Φέρεται προς τα εμπρός, μεταξύ του στελέχους της πνευμονικής αρτηρίας και του δεξιού ωτού, μέχρι την κολποκοιλιακή αύλακα, στην οποία πορεύεται προς τα κάτω στην πρόσθια επιφάνεια του δεξιού καρδιακού χειλούς και, κατόπιν, στην κάτω επιφάνεια της καρδιάς. Καταλήγει στη συμβολή της κολποκοιλιακής αύλακας και της οπίσθιας μεσοκοιλιακής αύλακας, όπου αναστομώνεται με τον περισπώμενο κλάδο της αριστερής στεφανιαίας αρτηρίας και χορηγεί τον οπίσθιο μεσοκοιλιακό (κατιόντα) κλάδο. Διανέμεται στο δεξιό κόλπο και σε μέρος του αριστερού κόλπου, στο φλεβοκολπικό κόμβο στο 60% των περιπτώσεων, στη δεξιά κοιλία, στο οπίσθιο τμήμα του μεσοκοιλιακού διαφράγματος και στον κολποκοιλιακό κόμβο στο 80% των περιπτώσεων.

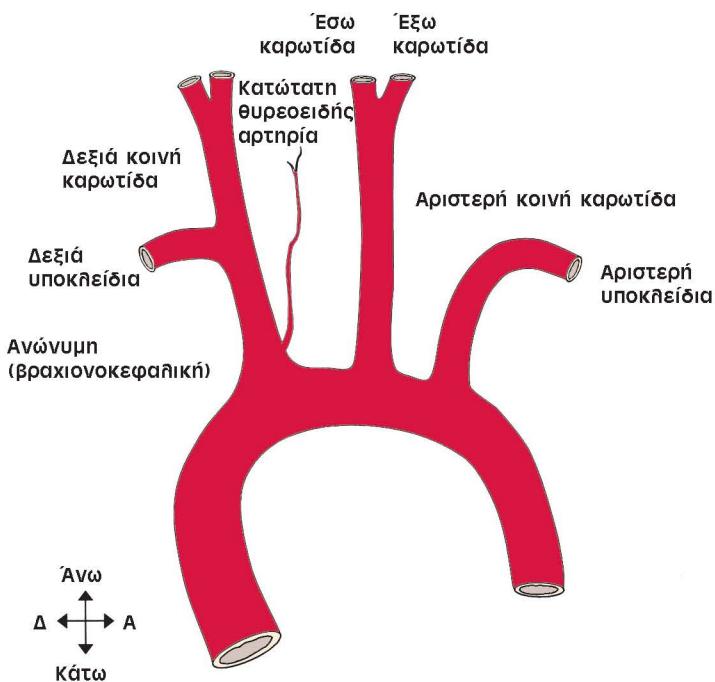
Αριστερή στεφανιαία αρτηρία. Εκφύεται από τον αριστερό αορτικό κόλπο. Φέρεται προς τα έξω, πίσω από το στέλεχος της πνευμονικής και μπροστά από το αριστε-

ρό ωτό, μέχρι την κολποκοιλιακή αύλακα, όπου διχάζεται στον πρόσθιο μεσοκοιλιακό (κατιόντα) κλάδο και τον περισπώμενο κλάδο. Ο περισπώμενος κλάδος πορεύεται στην κολποκοιλιακή αύλακα, περικάμπτει το αριστερό χείλος της καρδιάς και αναστομώνεται με τη δεξιά στεφανιαία αρτηρία. Ο πρόσθιος μεσοκοιλιακός κλάδος κατέρχεται στην πρόσθια επιφάνεια της καρδιάς και περικάμπτει την κορυφή της καρδιάς φερόμενος στην οπίσθια μεσοκοιλιακή αύλακα, όπου αναστομώνεται με τον οπίσθιο κατιόντα κλάδο της δεξιάς στεφανιαίας αρτηρίας. Η αριστερή στεφανιαία αρτηρία διανέμεται στον αριστερό κόλπο, την αριστερή κοιλία, το πρόσθιο τμήμα του μεσοκοιλιακού διαφράγματος, το φλεβοκολπικό κόμβο στο 40% των περιπτώσεων και στον κολποκοιλιακό κόμβο στο 20% των περιπτώσεων.

Επικράτηση. Σε περίπου 10% των καρδιών ο οπίσθιος μεσοκοιλιακός κλάδος εκφύεται από τον περισπώμενο κλάδο (της αριστερής στεφανιαίας) και, επομένως, το μεγαλύτερο μέρος της αριστερής κοιλίας και το μεσοκοιλιακό διάφραγμα αρδεύονται από την αριστερή στεφανιαία αρηρία. Σ' αυτήν την περίπτωση λέγεται ότι υπάρχει αριστερή καρδιακή επικράτηση.

***Σημ. μεταφρ.:** Ο όρος της κλασικής ελληνικής ανατομικής ορολογίας είναι "μηνοειδής κλάδος του Valsalva".

1

Ανιούσα αορτή και αορτικό τόξο

ΑΝΙΟΥΣΑ ΑΟΡΤΗ ΚΑΙ ΑΟΡΤΙΚΟ ΤΟΞΟ

Από: την αριστερή κοιλία

Μέχρι: τη θωρακική αορτή

Ανιούσα αορτή. Εκφύεται από τον πρόδομο της αριστερής κοιλίας στο επίπεδο του τρίτου αριστερού πλευρικού χόνδρου και φέρεται προς τα άνω και ελαφρώς δεξιά, μέχρι ένα σημείο, πίσω από το στέρνο, στο επίπεδο της άρθρωσης μεταξύ λαβής και σώματος του στέρνου (στερνική γωνία, δεύτερος πλευρικός χόνδρος), όπου μεταπίπτει στο αορτικό τόξο. Βρίσκεται ενθυλακωμένη εντός του ινώδους και του ορογόνου περικαρδίου. Μπροστά της βρίσκονται το δεξιό ωτίο, ο αρτηριακός κώνος της δεξιάς κοιλίας και το στέλεχος της πνευμονικής αρτηρίας. Πίσω βρίσκονται ο αριστερός κόλπος, ο δεξιός κλάδος της πνευμονικής αρτηρίας και ο δεξιός κύριος βρόγχος. Αριστερά βρίσκονται το στέλεχος της πνευμονικής αρτηρίας και το αριστερό ωτίο και δεξιά, η άνω κοίλη φλέβα και ο δεξιός κόλπος.

Αορτικό τόξο. Το αορτικό τόξο αρχίζει πίσω από την άρθρωση σώματος-λαβής στέρνου, αντίστοιχα προς τον δεύτερο πλευρικό χόνδρο και φέρεται προς τα πίσω και αριστερά, πάνω από τον αριστερό κύριο βρόγχο, μέχρι το αριστερό πλάγιο του σώματος του Θ4 σπονδύλου. Το υψηλότερό της σημείο αντιστοιχεί στο μέσο της λαβής του στέρνου και σ' αυτή τη θέση εκφύονται οι τρεις κύριοι κλάδοι του. Μπροστά και στα αριστερά του τόξου, από τα εμπρός προς τα πίσω, βρίσκονται το αριστερό φρενικό νεύρο, οι κλάδοι του πνευμονογαστρικού και του συμπαθητικού για το καρδιακό πλέγμα και το αριστερό πνευμονογαστρικό νεύρο. Επίσης, η αριστερή ανώτατη μεσοπλεύρια φλέβα πορεύεται

επί του τόξου, μπροστά από το πνευμονογαστρικό και πίσω από το φρενικό νεύρο. Επί τα εκτός από όλα αυτά τα αγγεία και νεύρα βρίσκονται ο υπεζωκότας και ο αριστερός πνεύμονας. Πίσω και δεξιά από το αορτικό τόξο βρίσκονται η τραχεία, το εν τω βάθει καρδιακό πλέγμα, το αριστερό παλίνδρομο λαρυγγικό νεύρο, ο οισοφάγος, ο μείζων θωρακικός πόρος και το σώμα του Θ4 σπονδύλου. Κάτω από το τόξο είναι ο διχασμός της πνευμονικής αρτηρίας, ο αριστερός κύριος βρόγχος, ο αρτηριακός σύνδεσμος και το αριστερό παλίνδρομο λαρυγγικό νεύρο. Από την άνω επιφάνειά του εκφύονται η βραχιονοκεφαλική (ανώνυμη) αρτηρία, η αριστερή κοινή καρωτίδα και η αριστερή υποκλειδία αρτηρία. Στον έξω χιτώνα της ανιούσας αορτής και του αορτικού τόξου υπάρχουν τασεο- και χημειο- υποδοχείς.

Ανώνυμη αρτηρία*. Εκφύεται από το κυρτό του αορτικού τόξου, πίσω από τη λαβή του στέρνου και φέρεται προς τα άνω, πίσω και δεξιά. Αποσχίζεται στη δεξιά κοινή καρωτίδα και στη δεξιά υποκλειδία αρτηρία, πίσω από τη δεξιά στερνοκλειδική διάρθρωση. Μπροστά της βρίσκονται η αριστερή ανώνυμη (βραχιονοκεφαλική) φλέβα με την εκβολή σ' αυτή της δεξιάς κάτω θυρεοειδούς φλέβας και υπολείμματα του θύμου αδένα. Η αρτηρία, αρχικά, πορεύεται μπροστά από την τραχεία και μετά φέρεται στο δεξιό πλάγιο της. Στα δεξιά της αρτηρίας είναι η δεξιά ανώνυμη (βραχιονοκεφαλική) φλέβα, η άνω μοίρα της άνω κοιλής φλέβας, ο υπεζωκότας και οι καρδιακοί κλάδοι του πνευμονογαστρικού νεύρου. Το πνευμονογαστρικό νεύρο βρίσκεται πιο πίσω και έξω. Η αριστερή κοινή καρωτίδα εκφύεται από το αορτικό τόξο αριστερά και πίσω από την έκφυση της ανώνυμης αρτηρίας.

***Σημ. μεταφρ.:** Ο όρος της Nomina Anatomica (N.A.) είναι "βραχιονοκεφαλικό στέλεχος".

(συνεχίζεται)